

కాలాతీత దృష్టి

వేదుల మినాక్షిదేవి

“ముగల పార్వతీశం ఇక్కడ వున్నాడా అబ్బాయ్?”

“... ..”

“ఏమోయ్, నిన్నే!”

“సన్నా! ఏంకావాలండీ?”

“పార్వతీశం అనే అబ్బాయి యీ లాడ్జిలో నేనా వుంటం?”

“ఇక్కడే వున్నాడండీ.”

“ఒక్కమాటు యిటు పిలుస్తావా?”

“ఎందుకండీ?”

“అతనితో మాట్లాడే పనుందీలే.”

“సంగ తేమిటో చెప్పండి. అతను చదువుకుంటున్నాడు. తెల్లవారిలే పరీక్ష. పనేనై నావుంటే అతనితో నేను చెబుతాను.”

“మీతో చెప్పే సంగతి కాదు: అతనితోనే చెప్పాలి, రహస్యం.”

“అయితే పిలుస్తాను. మీరిక్కడ వుండండి!” అని లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు శ్రీనివాసు.

ఓమోస్తరు పొడుగు, పొడుక్కితగ్గ లావుగా వున్నాడు. చామనచాయ. గోధుమరంగు ఖద్దరు పంచ, లాల్పీ, కండువా. కనుబొమ్మలమధ్య కాసీ కాసంత కుంకంబొట్టు పెట్టుకున్నాడు. కాళ్ళకు ఆకు చెప్పులు తొడుక్కున్నాడు. అతిఖంగారుగా వైశలేయ లాడ్జికి పార్వతీశం అనే అతనికోసం వచ్చాడు ఒక ఆయన.

“ఇదేమిట్రా, ఈయనెవడో పార్వతీశం కావాలంటూ వచ్చాడు. ఎందుకండీ అంటే మాట్లాడే పనుందంటాడు. ఆమాటేదో వాడితోనే చెప్పాలి గాని మనతో చెప్పకూడదుట” అన్నాడు పక్క గదిలోని సీతారామయ్యతో శ్రీనివాసు.

“అదే నేనూ ఆలోచిస్తున్నాను. పార్వతీశాన్ని పిలుచుకురావడమా, వచ్చిన ఆయన్ని వచ్చినదోవనే పంపడమా అని?” అన్నాడు సీతారామయ్య కనుబొమ్మలు ముడివేస్తూ.

“వెళ్ళగొడదామన్నా వెళ్ళే ఘటంలాగ లేదు. ఘరానావాడిలాగ కనబడుతున్నాడు. అలాంటి ప్పుడు పార్వతీశంతో చెప్పకపోవడం యెందుకు? కాక, వాళ్ళ దగ్గరబంధువో యేమిటో కూడాను. మనకి తెలియదు. వెళ్ళి చెప్పేద్దాంపద.”

వాళ్ళంత తటవటాయింపడానికి కారణం లేకపోలేదు. ఇంచుమించు సెలరోజులనుండి పార్వతీశం తిన్నగా చదవడంలేదు. వెనకటి శ్రద్ధ తగ్గింది. రెండుమూడు రోజులనుండి చదువు మామూలుధోరణిలో పడింది. అందుచేత అతని చదువుకి భంగం కలిగించడానికి మనస్కరించడం లేదు వాళ్ళకి.

ఇద్దరూ పార్వతీశం కోసం బయలుదేరారు. అప్పడే స్నానంచేసి తువ్వాలి కట్టుకుని, సబ్బు పెట్టె చేత్తోపట్టుకొని పార్థసారథి యెదురయ్యాడు. “ఎక్కడికి?” అని ప్రశ్నించాడు వాళ్ళిద్దరినీ.

“పార్వతీశం కోసం ఎవరోవచ్చారు. అతనితో చెబుతామని అతని గదికి వెళ్తున్నాము” అన్నారు శ్రీనివాసు, సీతారామయ్య. పార్థసారథి వాళ్ళతో పార్వతీశం గదికి వెళ్ళాడు.

పార్వతీశం తన గదిలో కిటికీదగ్గర కూర్చుని చదువుకుంటున్నాడు.

“ఒరేయ్ పార్వతీశం వెనకటిలాగకాదు నీ సంగతి ఈ మధ్య నీ పలుకుబడి యెక్కువైపోతోంది. మళ్ళీ ఎవరో తమరికోసం విచ్చేశారు. దయ చెయ్యాలి” అన్నారు సీతారామయ్య ప్రభృతులు.

“నిజంగా? నాకోసమే? ఎవరుబాబూ మళ్ళీను? ‘లేడు’ అని చెప్పలేకపోయామా?” అన్నాడు పార్వతీశం విసుగ్గా.

“డాన్ రైట్ గా అంతఅబద్ధంఅడలేకపోయాం” అన్నాడు శ్రీనివాసు.

“మరే! సత్యహరిశ్చంద్రులు బయలుదేరారు. కాస్త ఆపాటి అబద్ధం అడి నన్ను రక్షించలేకపోయామా?” విసుక్కున్నాడు పార్వతీశం.

“అబ్బాయి. కోపించి లాభంలేదు. నువ్వు లేవని చెప్పలేదుగాని చదువుకుంటున్నావనీ, రావడానికి తీరుబడి లేదనీ చెప్పాము. కాని, ఆవచ్చిన ఆయన నువ్వేకావాలని భల్లూకపు పట్టుపట్టుకుని కూర్చున్నాడు. నీ గదికి తీసుకుని వస్తే తివ్వవేస్తాడేమో వీధిలోనే మాట్లాడి పంపించేస్తావని ఆయ్కుక్కడ నిలబెట్టి వచ్చాం. తప్పదు పద. అన్నాడు నీ తారామయ్య.

విధిలేక పార్వతీశం లేచాడు. గది తలుపు తాళించేసి నలుగురూ బయలుదేరారు.

రాజమండ్రిలో ఇన్నీసుపేటలో వుంటూండే అర్జునకాలేజీ వీరేశలింగం పురానికిమారిందికొత్తగా. అందుచేత ఆ చుట్టుపట్ల ఖాళీ స్థలాలుకొని అద్దెల కోసం గదులు కట్టారు చాలామంది. వీరేశలింగం గారి అనాధ శరణాలయానికి తూర్పుగావుంది వైనలేయ లాడి. ఆ లాడికి యెదర అంతా ఖాళీ స్థలం. పచ్చగడ్డికోసర పశువులమందల్ని అక్కడికి తోలుకుని పస్తారు పశుల కావర్లు. చుట్టుపట్ల సిల్లలంతా సాయంత్రం ఆయెటప్పటికి అక్కడజేరి ఆడుకుంటారు. ఆ స్థలానికీ వైనలేయలాడికి మధ్య గంగరావి చెట్టుంది పెద్దది. చాలాకాలంనాటిచెట్టు అవడంవల్ల బాగావి నైరించి చుట్టూ సుమారుపది, పదిహేను గజాలమేర నీడగావుంటుంది. దట్టమైన ఆకులమధ్య పచ్చని, యెర్రని పువ్వులు యెంతో ఆకర్షణీయంగా వుంటాయి. పార్వతీశం తీరికగా ఉన్నప్పుడు ఆ చెట్టుదగ్గర నిలబడి సిల్లల ఆటలు చూస్తూంటాడు. బేట్ మెంటన్ అయితే ఒక్కొక్కప్పుడు అడనూ అడతాడు.

పార్వతీశం, వచ్చిన క్రొత్తాయనా ఆ రావి చెట్టు క్రిందకివెళ్ళి కూర్చున్నారు.

వైనలేయ లాడిలో ఎనిమిది గదులున్నై. ఒక్కొక్కగదిలో ఒక్కొక్కవిద్యార్థి వున్నాడు. మొత్తం ఆ లాడిలో యెనమండుగురు విద్యార్థులన్నమాట. అంతా బి. యె. వాళ్ళే.

“ఆ వచ్చిన ఆయన యెవరైవుంటాడా” అని వూహాగానం ప్రారంభించారంతా. వెళ్ళినసంబంధం కోసంవచ్చి వుంటాడనుకున్నారు. ఎందుకంటే విద్యార్థులను వారి బసలలో కలుసుకోవడము, అతని తెలివితేటల గురించి అతని స్నేహితులను, సహాధ్యాయులను అడిగి తెలుసుకోవడము, మేష్టర్ల

ద్వారా పిలిపించి చూడడము, విద్యార్థి తల్లిదండ్రులకు తెలియకుండా పెండ్లికూడైలను చూపించడము యిత్యాది పద్ధతులను అడపిల్లలు గలవాళ్ళు అపలంబించడం అందరికీ తెలిసిన విషయమే. అందుచేత వాళ్ళావిధంగా అనుకోవడంలో అసందర్భంగాని, ఆశ్చర్యంగాని లేదు.

“వీడెక్కడపోగనూడరా? తెల్లవారే పరీక్షలనగా తయారయ్యాడు” అన్నాడు సీతారామయ్య.

“అసలు నాకు తెలియక అడుగుతానూ వీడిక్కడ నాలుగు సంవత్సరాలనించి చదువు తున్నాడు కదా! ఇన్నాళ్ళునుండి రావడానికి యీయనకు తీరికలేక పోయిందా? నుముహూర్తం కుదరలేదా? ఇప్పుడు సిద్దమయ్యాడు సమయానికి” అన్నాడు శంకరం.

“చెరపడానికి చేటపెయ్యచాలుట. వీడి భవిష్యత్తు పాడుచెయ్యడానికి యీకబుర్లు చాలు” అన్నాడు శ్రీనివాసు.

చరండాలో నిలబడి అంతా చెట్టుకింద కూర్చుని యిద్దర్నీ చూస్తున్నారు.

“బహుశా వాడికి ఆ వచ్చినాయన పని తెలిసే వుంటుంది. ఆనంగలి మనకు తెలుస్తే మనం వేళాకోళం చేస్తామని యేమీ యెరగనట్లు నటించి వుంటాడు” అన్న సారధిమాటలతో అందరూ ఏకీభవించారు. ఎవరి గదులకు వారు చక్కా పోయారు చదువుకుందుకు...

వచ్చిన పెద్దమనిషి వెళ్ళిపోయాడు. పార్వతీశం తనగదికి వచ్చేసి మళ్ళీ చదవడానికూర్చున్నాడు.

ఆ లాడిలో విద్యార్థులు వాళ్ళ చదువు వాళ్ళ చదువుకుంటున్నా ఒక కన్ను పార్వతీశం మీద వేసేవుంటారు. అందుచేత అతను గదికిరావడం గమనించి ఒక్కొక్కరేవచ్చి చుట్టూ కూర్చున్నారు. ఎలా ప్రారంభించడమా సంభాషణ అని అంతా చూస్తూండగా.

“అయితే నాకు తెలియక అడుగుతానూ ఎందుకు వచ్చాడాయన?” అన్నాడు శంకరం.

“నాతో పనుండి వచ్చాడు” అని సమాధానం చెప్పి మళ్ళీ పుస్తకం చూస్తున్నాడు పార్వతీశం.

చూస్తున్న పేజీ, ఎంతసేపటికీ తిప్పకపోవడం చూసి “బ్రాన్స్ పేజీలో పడ్డావేమీట్రా” అన్నాడు సీతారామయ్య.

అప్పుడు వదిపేజీలు అటూయిటూ తిప్పుతూ మళ్ళీ అగిపోయాడు పార్వతీశం.

“వెళ్ళివిషయమే అన్నమాట” అన్నాడు పార్థసారథి. “ఆ” పరధ్యాయంగా అన్నాడు యెటోచూస్తూ.

“అయితే నాకు తెలియక అడుగుతానూ ఒక నిర్ణయానికి వచ్చావన్నమాట” అడిగాడు శంకరం.

‘అవును’ పార్వతీశం ముక్తసరిగా జవాబిచ్చాడు.

పార్వతీశం తనంతతానై పలకరించలేదు. తల యెత్తి వచ్చినవాళ్ళందరినీ చూడనైనా లేదు. పుస్తకంకేసి చూస్తూ తలవంచుకుని కూర్చున్నాడు.

“అబ్బాయ్. ఒక్కవిషయం చెబుతాను విను. ఎవరికి వనివుంటే వాళ్ళువస్తారు. అందుకని మన పనులు ధ్వంసం చేసుకోకూడదు. ఆయన ఏ ముహూర్తాన వచ్చాడోకాని అది మొదలు నువ్వు మన్నుతిన్న పాములాగ మందోడిగా వున్నావు. ఏదో ఆలోచిస్తున్నట్టుంటున్నావు. పుస్తకంకేసి చూస్తున్న స్వచ్ఛ చదువుతున్నావని చెప్పడానికి వీలేదు. వెనుకటి ప్రసన్నతలేదు ముఖంలో. ఇంతలో యిలా మారిపోయావంటే మాకు చాలా ఆశ్చర్యంగాను, బాధగాను వుంది. పరీక్షలైపోయాక కావలసినంత అలోచిద్దువుగాని, ప్రస్తుతం ఆలోచనలు విడిచిపెట్టు. వస్తుంది గంటలకు వచ్చాడు ఇప్పుడు రెండగంటలైంది. ఈ రెండుగంటలూ వృధా కాలసేవ అయింది. ఇకనైనా సీనంగతి ఆలోచించుకుని తిన్నగా చదువుకో” అని యెంతో బాధ్యత కలవాడిలాగ చెప్పాడు సీతారామయ్య. సీతారామయ్య మాటలు విన్నాడో లేదో చెప్పలేముగాని, అతనికేసి మాత్రం చూస్తూవుండి పోయాడు చెప్పినంతసేపూ పార్వతీశం.

“అయితే నాకు తెలియక అడుగుతానూ మీ ఇంటిదగ్గర అంతాకులానా? ఎవరికైనా అనారోగ్యంగావున్న కబురుకాడుగదా?” అని అడిగాడు శంకరం.

“అంతా కులాసాగానే వున్నారు.” ముక్తసరిగా సమాధానం చెప్పాడు పార్వతీశం.

వాళ్ళప్రాణం విసిగిపోయింది. “ఏం చెప్పినా వినిపించుకోకపోలే యెంచేస్తాం. వాడికి తోచకపోలే చెబితేనైనా వినాలా వద్దా? కళ్ళయెదు

రుగా తెలివైన కుర్రాడు ధ్వంసం అవుతుంటే చూడలేక పోతున్నాం. ఎవడికర్మకి యెవరు కర్తలు? గ్రహాలు పక్రించినప్పుడు మంచుమాటలు చెవికెలా యెక్కుతాయి?” అనుకుని యెవరిగదికి వాళ్ళు చక్కాపోయారు. చదువుకుండుకు పార్వతీశం ఒక్కడూ గదిలో మధ్యగా మతం వేసుకుని కూర్చుని ఆలాగే పుస్తకం తెరచి చూస్తున్నాడు. వాళ్ళ వెళ్ళడం అతను గమనించినట్టేలేదు.

సాయంత్రం ఆయిదు గంటలు కావచ్చింది. సీతారామయ్య పార్వతీశం గదికి వచ్చాడుమళ్ళీ. పార్వతీశం అప్పుడే స్నానం చేసి శుభ్రంగా తయారయ్యాడు. నవ్వుతూ సీతారామయ్యని పలకరించాడు. తలుపుతాళంపేసి బయలుదేరాడు. ఆ లాజ్జిలోని విద్యార్థుల నొక్కొక్కొక్కొక్కే పలకరించాడు. షికారు వెళ్ళాడు. ఆ దోవనే హోటల్ లో భోజనం చేసి వచ్చాడు. రాత్రి ఎనిమిదిగంటలకే నిద్రపోయాడు. తెల్లగా తెల్లవారి సూర్యకిరణాల మేలుకొలుపుతో లేచాడు. లేచాక అయినా ఆటూ యిటూ తిరిగాడేకాని పరీక్ష అడుర్తూ అతనిలో కనబడలేదు. సీతారామయ్య ఒకటి రెండుమార్లు చదవమని చెప్పిచూశాడు.

“ఏమిటి చదివేది? చదివిందే చదవడంతో ప్రాణం విసిగెత్తిపోయింది ఇన్నాళ్ళనుండి. చాలు లెస్తూ ఆ చదివింది” అన్నాడు పార్వతీశం నిర్లిప్తతో.

“పరీక్ష పోలే పోయిందనే వుద్దేశంలో వున్నాడు. అలాంటివాడు పరీక్షకు వెళ్ళి కూర్చుంటే మాత్రం యెలాభం? చదవకపోయాక యేమి రాస్తాడు” అనుకున్నారు సహాధ్యాయులు.

మూడుగంటలూ వంచిన తల యెత్తకుండా వ్రాస్తున్న పార్వతీశాన్ని చూసి ఆశ్చర్యపోయారు తోటి విద్యార్థులు, స్నేహితులు. వ్రాయడనుకున్న పార్వతీశం వ్రాసేస్తున్నాడు. ఎంతో కష్టపడి చదివిన తాము వ్రాయలేకపోతున్నారు.

“పేవరు యెలావ్రాశావు” అని అడిగారు ఇవతలకి రాగానే.

“బాగానే వ్రాశా” నన్నాడు పార్వతీశం.

“పేవరు చాలా కష్టంగా వుంది. చదివినదానికి ప్రశ్నలకి సంబంధంలేదు. అంతా సగంసగం వ్రాశాం” అన్నారు.

“ఏమో. నాకు సులువుగానేవుంది. మీకు కష్టంగావుందా” అన్నాడు పార్వతీశం.

“తెలివైన బుర్ర అయితే యెప్పుడు చదివినా జ్ఞాపకం వుంటుందన్నమాట. పరీక్షచూస్తే అడుగు పెట్టి ఆఖరిక్షణండాకా చదివితే మతిపోయినట్టై ఒక్కటి సమయానికి జ్ఞాపకంరాదు. కాస్త అవి జ్ఞాపకం వుండేందుకు మెదడుకుకాస్త విశ్రాంతి అనుసరం అన్నమాట” అని తమ తెలివితక్కువను నిందించుకున్నారు.

ఆనాటి మధ్యాహ్నం పార్వతీశం పేపరు చదువుతున్నాడు. చిత్రమైన ఒక ప్రకటనగల కాలమ్ అతనిదృష్టి నాకరించింది. విశాఖపట్నం పిచ్చి ఆసుపత్రి అధికారులు చేసిన ప్రకటన అది. “వారంరోజులక్రితం మా ఆసుపత్రినుండి శేషచలం అనే ఒక పిచ్చివాడు తప్పించుకుని పారిపోయాడు. ఆయన ఎం. ఏ. ప్యాస్సైనాడు. కాలేజీలో మేష్టరుగా పనిచేస్తాండగా మతిపోయింది. ఓ మోస్తరు పొడుగు, పొట్టికాకుండా వుంటాడు. పొడుక్కితగ్గ లావుగా వుంటాడు. చామనచాయ, గోధుమరంగు ఖద్దరుపంచ, లాల్మీ, కండువా, కనుబొమ్మలవధ్య కాలికాసంత కుంకం బొట్టు పెట్టుకుంటాడు. కాళ్ళకు ఆకుచెప్పులు తొడుక్కుంటాడు. పెద్దమనిషి లాగే కాని పిచ్చి వానిలాగ కనబడడు. ఆస్తమానమూ పాతాల గొడవ, పరీక్షలగొడవే అతనికి. పరీక్షలో వచ్చే ప్రశ్నలు తనకు తెలుసునని చెబుతూంటాడు. ఆయన కనబడితే మాకు తెలియ జేయండి”... నిర్ధారణపోయాడు పార్వతీశం.

పార్వతీశం మనస్సులో శేషచలం డీవితం ఒక్కమారు మెరిసింది. శేషచలం మేష్టరీ చెయ్యడం, అతన్ని కుర్రాళ్లు నిష్ఠారణంగా హేళన చెయ్యడం, బెలాన్లుపూడడం, ఆయన కుర్చీ కోళ్ళకింద నేలటపాకాయలు పెట్టడం, చిట పటాలుగీసి ఆయనకాళ్ళలో పడేయ్యడం, ఆయన ఖంగారుపడిపోయి పిల్లలమీద కేకలు వెయ్యడం, అపరాధిని దండించడానికి పంచెవైకి యెగకట్టి, చొక్కాచేతులు వైకితోసుకుంటూ పొగట్టే టప్పుడు వాళ్ళు బెంటి యెక్కితే తనూ యెక్కడం, వాళ్ళుదిగితే దిగడం, పక్కణ్ణాసులలో పాతాలు

సాగకపోవడం చేత అంతా యివతలకివచ్చి ఆయన్ని చూడడం, కొందరు నవ్వుకొనడం, కొందరు “అమాయకుడు పాపం. వాళ్ళతో చాలగలడా?” అనుకోవడం, క్రమంగా విద్యార్థులవల్ల మతిపోవడం, ఆకారణంగా వుద్యోగం పోవడం, పూటగడిచే సాధనంలేక కుటుంబం అవసరపడడం, ఆయన మతిలేక వీధుల్లో తిరగడం సినీమాలాగ కళ్ళకుకట్టినట్టు కనబడ్డాయి పార్వతీశానికి. ఆయన పిచ్చి ఆసుపత్రిలో వున్నట్టు గాని, అక్కడనుండి పారిపోయినట్టుగాని తెలియ దతనికి. తనెరుగున్నప్పుడు శేషచలంనిబొట్టులేదు.

అప్రయత్నంగా అతని చేతిలోని పత్రిక జారి క్రిందపడిపోయింది!

అఁ! పత్రికలో వర్ణన సరిగ్గా సరిపోయింది! ముందురోజున తనదగ్గిరకివచ్చిన ఆపరిచితుడు శేషచలంకారే! తనెరుగున్నప్పటికీ యిప్పటికీ చాలా మార్పుంది. అసలుపోలికే మారిపోయింది. వినా తన ఆన్నయ్యకి తెలిసినంతగా తనకు తెలియదు. తన ఆన్న ఆయనదగ్గిర చదువు కున్నాడు. ఎప్పుడైతే నా తను ఆన్నయ్యతో వెళ్లే వాడుచిన్నప్పుడు. అందుకే ఆయనకింకా జ్ఞాపకం వుందికాబోలు! ఆన్నయ్యంటే ఆయనకెంతో అభిమానం. మునగాల పార్వతీశం అంటూ తన యింటి పేరుతోనహా చెప్పి మేలుకోరని నాడిలాగ వెతుక్కుంటూవచ్చి ఎంత ఆస్వాదంగా మాట్లాడాడు! “రేపటి పరీక్షలో వస్తాయి. జాగ్రత్తగా చదువుకో, నేను చెప్పినట్లు యెవ్వరికీ చెప్పుకునుమా! నీకూ, నాకూ కూడా తంటా వస్తుంది” అని అయిదు ప్రశ్నలు చెప్పి వెళ్ళాడు! ఆయన వెళ్ళిందిమొదలు ఆ ప్రశ్నలకి సమాధానాలు చదివాడు తన! మరేమీ చదవలేదే!

పార్వతీశం ఆశ్చర్యానికి మేరలేదు. అదేమి చిత్రమోకాని ఆయన చెప్పిన ప్రశ్నలు సరిగ్గా వచ్చేకాయి! ఎలా వూహించగలిగాడో కదా పిచ్చి వాడు! పాపం, పాతాలు చెప్పేవాళ్ళయినా వూహించలేరు పరీక్షల్లో వచ్చే ప్రశ్నల్ని!

“పనికివచ్చే ప్రశ్నలు చెప్పి మహోపకారం చేసే శేషచలం పిచ్చివాడా?” విస్తుబోయి శూన్యం లోకి చూస్తున్నాడు పార్వతీశం. ★